

Ústav světových dějin

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ondřej Dolejší: Role západní Evropy v bezpečnostní politice Spojených států amerických v letech 1945–1950, Praha 2015, 72 stran rkp. + příloha

Na základě událostí z let 1939–1945 si začaly Spojené státy americké uvědomovat, že pro zajištění vlastní bezpečnosti již nestačí izolacionistická politika a je potřeba sledovat i vývoj v dalších částech světa, zejména v západní Evropě. Právě této problematice se rozhodl ve své bakalářské práci věnovat Ondřej Dolejší.

Jako základní cíl si zvolil zhodnocení role západní Evropy v bezpečnostní politice Spojených států v letech 1945–1950 a rozhodl se sledovat cíle americké vlády v této oblasti. Logicky svoji pozornost zaměřil zejména na vznik Severoatlantické aliance – společného bezpečnostní paktu států na obou stranách Atlantického oceánu. Ve své práci, zaměřenou na americký pohled, pracoval s edicí dokumentů *Foreign Relations of the United States*, memoáry a sekundární literaturou.

Ve druhé kapitole své práce se Dolejší vrací k jedné z významných tradic americké zahraniční politiky – izolacionismu. Hodnotí, proč byla tato politika Spojenými státy dlouhodobě praktikována, jaké výhody ji přinášela a proč v souvislosti s druhou světovou válkou se izolacionismus začal jevit jako strategií nevhodnou. V dalších dvou částech si již věnuje samotné druhé světové válce a poválečné situaci v Evropě. Dolejší se snažil podchytit, z jakých důvodu Spojené státy izolacionismus opustily a proč v jejich bezpečnostní doktríně začala hrát důležitou roli právě západní Evropa. Vše se pokusil zasadit do kontextu vznikající studené války. V těchto částech se ale autor mohl pustit do detailnější analýzy příčin opuštění izolacionismu.

Od páté kapitoly se pak Dolejší věnuje prvním pokusům o vznik bezpečnostního paktu. Nejprve mezi západoevropskými státy, následně analyzuje příčiny vstupu Spojených států do připravovaného obranného společenství. Ocenit lze podkapitolu zabývající se přijetím Vandenbergovy rezoluce, jež nakonec umožnila Spojeným státům vstup do společného bezpečnostní paktu s Evropou. Autor následně svoji pozornost obrátil na rozhovory

Ústav světových dějin

s jednotlivými státy a problémy, které se v souvislosti s přijetím Severoatlantické smlouvy objevily. I přes limitovaný rozsah bakalářské práce věnoval určitý prostor také přístupovým rozhovorům s menšími státy budoucí aliance (neopomenul jednání s Dánskem, Portugalskem, Norskem). Jinak ale tato část působí hodně popisně. V poslední kapitola se pak Dolejší zabýval fungováním aliance během prvního roku jejího působení a zejména se pokoušel zodpovědět otázku, do jaké míry v alianci dominovaly Spojené státy americké.

Zpracování tématu, jež si Ondřej Dolejší vybral, nebylo úkolem lehkým. V některých částech až příliš kopíruje názory historika Lawrence Kaplana, jenž se dějinám Severoatlantické aliance dlouhodobě věnoval. Vhodné by bylo také využití většího počtu sekundární literatury. Dolejší mohl také více pracovat s americkými bezpečnostními a strategickými plány (dokumenty přijaté NSC či PPS), které by vnesly více světla do role západní Evropy v bezpečnostní politice Spojených států. Dolejšíův jazyk působí mnohdy „těžkopádně“ a některé věty jsou obtížně pochopitelné.

I přes výše zmíněné nedostatky práce Ondřeje Dolejšího splňuje veškerá kritéria kladená na tento typ kvalifikační práce. Doporučuji ji k obhajobě, ale navrhuji hodnocení „**velmi dobře**“.

V Praze, 2. 9. 2015

PhDr. Jan Koura, Ph.D.